

Demeter info

nr. 97 maart 2024

- [Certificaten 2024 vanaf maandag 25 maart in uw inlogomgeving](#)
- [Voluit tegen de wind in](#)
- [Zichtbaarheid](#)
- [Waar bewegen we naartoe?](#)
- [Collegiale Inspiratie bijeenkomst](#)
- [Feest van de Eeuw](#)
- [Vandana Shiva op 'Seed Matters' congres Antropia](#)
- [Radijs Rudolf](#)
- [Uit de Demeter Voorwaarden Commissie \(DVC\)](#)
- [Pfas en eieren](#)
- [Social media actie bij bezoekboerderijen](#)
- [Tweede Kamer en de Wet Dieren](#)
- [Lidmaatschap BD vereniging](#)
- [Preparatengroepen in Nederland en Vlaanderen](#)
- [Jubileumlogo op Demeter producten](#)
- [Gratis spandoek?](#)
- [Demeter promotie materiaal](#)
- [Mutaties](#)

Certificaten 2024 vanaf maandag 25 maart in uw inlogomgeving

De nieuwe certificaten gaan we in het weekend van 23 en 24 maart '24 uploaden in de inlogomgeving. Dus vanaf dan kunt u daar uw certificaat downloaden en andere gegevens vinden.

Inloggen kan met het bij ons bekende emailadres. Als u uw wachtwoord niet meer weet, dan kunt zelf een nieuw wachtwoord opvragen.

Controleer de gegevens goed en laat ons weten als u nog vragen of opmerkingen heeft.

Voor landbouw : landbouw@stichtingdemeter.nl

Voor handel en verwerking : rene@stichtingdemeter.nl

Voor algemeen: info@stichtingdemeter.nl

Voluit tegen de wind in

Overheid en lobby

Het zijn turbulente en verwarrende tijden. Er is een nationaal actieplan en een doelstelling voor groei van de biologische landbouw, maar in de praktijk worstelen veel van onze boeren met vergunningen, met pachtcontracten, met gebrek aan vertrouwen, met een grillige markt.

Geld is er vooralsnog vooral voor degenen die de afgelopen decennia *niet* hebben gewerkt aan verduurzaming. Tijdens de BioBorrel van 5 maart presenteerde **Investico** onderzoek waaruit blijkt dat Nederland het enige Europese land is dat geen subsidies geeft aan biologische boeren. En terwijl er een groot Europees onderzoek is verricht dat aangeeft dat we in Europa veel te traag reageren op de risico's van klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit, stemt Nederland tegen de Europese Natuurherstelwet op verzoek van de Tweede Kamer. Wie kan dit nog volgen?

De kans dat we de komende jaren politieke rugwind krijgen is niet al te groot, dus we zullen nog sterker verbinding moeten zoeken met burgers rondom onze bedrijven, met onze afzetkanalen en met maatschappelijke organisaties die ons willen steunen. Dat doen we samen in de coalitie van het **Groenboerenplan**. Een langjarige campagne onder het motto GROEN/GEZOND is in voorbereiding. En we blijven desondanks— en zoveel mogelijk gezamenlijk —lobbyen voor stimulerend beleid en inzet van geld uit het bio-actieplan voor afzetbevordering.

Zichtbaarheid

Regeneratieve appels zijn niet te koop, Demeter fruit wel

Ondanks de aanhoudende tegenwind laten biodynamische boeren telkens weer zien dat het anders kan. Veel van onze Demeter bedrijven komen voor in reportages in de media, maar helaas nog te vaak zonder bekendheid te (kunnen) geven aan ons keurmerk. Zo laten we ons de kaas enigszins van het brood eten waarbij termen als regeneratief en natuurinclusief de overhand krijgen. Maar regeneratieve appels kun je niet kopen in de winkel. Daarom werken we er in ons jubileumjaar extra hard aan om onze zichtbaarheid en bekendheid te vergroten. En dat begint op onze boerderijen die opgeteld door honderdduizenden mensen per jaar worden bezocht. Dit jaar ronden we een project af waarbij op alle bedrijven die dat willen *veldbordjes* worden geplaatst met

vermelding dat het een Demeter gecertificeerd biodynamisch bedrijf betreft. In april komt er een *jubileumkrant* uit die u kunt uitdelen op de boerderij. We hebben posters, vlaggen en op veel plekken voorstellingen *Aardedans*, *diermonologen*, *biodyneren* etc. Een uitgelezen kans om bezoekers te informeren over onze producten met het Demeter keurmerk! De lijst met activiteiten op de boerderijen is [hier](#) te vinden. Meer info: info@stichtingdemeter.nl

Waar bewegen we naartoe?

Ondertussen hebben we ook diverse gesprekken gevoerd met onze boeren. Met de *akkerbouwers*, met de *fruittelers* en op initiatief van Tim Moerman van Loverendale met een

groep *jonge boeren*. Hier zijn diverse ideeën en voorstellen uitgekomen. O.a. om zichtbaarder te worden. En om qua toegestane meststoffen een paar andere keuzes te maken. (deze voorstellen worden in de DVC besproken, zie ook onderstaand bericht 'Uit de DVC') Maar er is ook een duidelijke behoefte aan een ontwikkelingspad. Waar willen we over vijf jaar staan? Deze vragen zijn ook aan de orde in het *sociologisch onderzoek* van het Louis Bolk Instituut. Veel dank voor iedereen die dit heeft ingevuld. Er zijn 80 reacties gekomen, dat is een prachtig resultaat. Ook hier worden nog vooral jonge boeren nog actief bevestigd in twee bijeenkomsten op Warmonderhof en de Beersche Hoeve. De resultaten worden op ons *jubileumcongres van 20 november* bekend gemaakt en besproken. Noteer de datum alvast!
Info: Bert van Ruitenbeek bert@stichtingdemeter.nl

Eind januari spraken we met groep akkerbouwers over 'mest en markt' op de Warmonderhof onder leiding van Leen Janmaat. Uit dit gesprek kwam o.a. een voorstel voort over aanpassing mestnormen (zie bij Uit de DVC) en werd het belang van zichtbaarheid - ook op social media - benadrukt. Ook wordt er gekeken hoe we de verbinding met de handel en verwerking kunnen versterken en is afgesproken dat we onze distributievoorzwaarden bij de DLC gaan evalueren.

Op 20 februari heeft er een vakgroepbijeenkomst voor de Demeter Fruittelers plaatsgevonden. De middag begon met een rondleiding op het Demeter bedrijf Fruitweelde door eigenaresse Willemien Brouwer (kleinfruit). Na de rondleiding is er een waardevolle uitwisseling geweest waarbij verschillende actuele onderwerpen aan bod zijn gekomen, zoals de normen rondom bemesting en de marktsituatie voor Demeter fruit.

Collegiale Inspiratie bijeenkomst

Op **18 april 2024** vindt de 2^e Collegiale Inspiratiebijeenkomst voor Demeter handelaren en verwerkers plaats. Deze zal worden gehouden bij Stadsboerderij Almere. We starten om 16:30u (inloop vanaf 16:00u) en sluiten af om 20:30u.

Tijdens deze bijeenkomst gaan we kijken hoe we elkaar kunnen versterken om de zichtbaarheid van het Demeter keurmerk te vergroten en hoe we samen de Demeter afzet in diverse afzetkanalen kunnen verhogen.

Graag uiterlijk aanmelden vóór 12 april bij info@stichtingdemeter.nl

Feest van de Eeuw

De voorbereidingen voor het feest van de eeuw op **Warmonderhof op zondag 19 mei** zijn in volle gang.

Het wordt een dag **voor jong en oud** met lekker biodynamisch eten en een programma voor jong en oud. Kom dus gerust met je hele gezin.

Zie het [programma](#) en bestel hier de [tickets](#).

Vandana Shiva op 'Seed Matters' congres Antropia

De wereldberoemde activiste Vandana Shiva komt in het weekend van 1 en 2 juni a.s. naar ons land. Vandana Shiva voert in India al decennia lang strijd tegen de overheersende krachten van de zaadgoedmultinationals. Nu ook Europa lijkt te kiezen voor gentechvoedsel is de vraag wat we hier als biologische en biodynamische sector tegenover kunnen zetten. Vandana Shiva zette met Navdanya in India de 'gardens of hope' op met talloze variëteiten van o.a. rijst. Wat kunnen wij doen?

Op **zaterdag 1 juni** organiseren we onder de titel 'Seed matters' een interessant programma voor professionals in de biologische en biodynamische sector in Antropia. Omdat het pas kort duidelijk is dat Vandana Shiva naar ons land komt, is het programma nog in beweging. Naast Vandana Shiva is er in ieder geval ook een inleiding van Michel Haring, hoogleraar plantenfysiologie aan de UvA. In een interactieve middagsessie met belangrijke stakeholders zoeken we naar onze agenda voor de komende jaren voor zaadgoed passend bij de ontwikkeling en visie van de biologische en biodynamische landbouw.

Op zondagmiddag 2 juni is er overigens ook een kortere publieksactiviteit met Vandana Shiva, minder vakhoudelijk, meer inspeland op maatschappelijke vraagstukken. Meer info over dit evenement volgt binnenkort.

Wil je erbij zijn op zaterdag 1 juni, reserveer dan nu alvast een ticket via info@stichtingdemeter.nl Dan laten we u weten wanneer de kaartverkoop is gestart. Kosten ticket: 40 euro incl. lunch. Inloop 9.30. Programma van 10.00 – 15.30 inclusief lunch. Nog niet bekend met Vandana Shiva, lees dit inspirerende [interview](#)

Radijs Rudolf

Wil en Lisan Sturkenboom waren 16 en 17 maart de host van het 'reclaim the seeds' festival op Fruittuinvanwest en hebben een wedstrijd georganiseerd om zo veel mogelijk zaad te kweken van uit 1 zaadje met radijs. Iedereen kreeg vijf gratis radijs zaden mee naar huis

Laat nu de naam van dit radijsje soort **Rudolf** zijn !!!!

Uit de Demeter Voorwaarden Commissie (DVC)

BESLUITEN

Procedure beoordeling commerciële inputs

De procedure beoordeling commerciële input is gepubliceerd op de website onder downloads.

Gebruik houtsnippers uit openbaar groen

Het gebruik van houtsnippers in stallen afkomstig uit openbaar groen wordt toegestaan, maar alleen aanvullend op minimaal 2,5 kg biologisch stro, dan wel houtsnippers uit natuurgebieden per dier (GVE).

De motivatie om dit alleen toe te staan boven deze waarde, is om insleep van residuen te beperken, te voldoen aan het principe van gesloten kringlopen en om een gelijk speelveld te creëren met de gebruikers van biologisch stro in potstallen.

Verwijdering ontheffing voor vegetarische preparaten uit de voorwaarden

De voorwaarde voor de mogelijkheid voor ontheffing voor toepassing van vegetarische preparaten wordt verwijderd in de volgende versie van de Nederlandse Voorwaarden (01-07-2024). Vegetarische preparaten kunnen derhalve niet dienen ter vervanging van de klassieke preparaten (ze mogen wel aanvullend gebruikt worden).

Definitie en de omgang met hobbydieren

Dieren mogen als hobby-dieren worden geklassificeerd als het **een beperkt aantal dieren** betreft en als het **geen essentieel onderdeel vormt van de economische bedrijfsvoering**. De producten mogen uitsluitend direct worden vermarkt (zonder gebruik van het Demeter keurmerk) **en niet worden verkocht op andere plaatsen dan de boerderij**.

Deze dieren dienen wel worden opgegeven bij Stichting Demeter en te worden geregistreerd als hobbydier, dit ter beoordeling door de landbouwcertificeerder. De interne tabel die hiervoor wordt gehanteerd gaat uit van 2GVE als grens voor hobbydieren en is op aanvraag beschikbaar voor eigen gebruik door licentiehouders. Bij registratie als hobbydier is het voldoen aan de stricte voeder eisen niet noodzakelijk betreffende aandeel Demeter-voer en % eigen voerverzorging.

Daarnaast zijn er uit de bijeenkomsten van de licentiehouders akkerbouw en fruitteelt voorstellen gekomen. **Let op! Onderstaande voorstellen worden nog besproken in de DVC. Besluitvorming dient nog plaats te vinden.**

Voorstellen aanpassing Voorwaarden handboek Akkerbouwers

Huidige norm : 60% vaste gecomposteerde biologische mest of compost

Voorstel:

Voor akkerbouwers geldt dat het % vaste gecomposteerde biologische mest of compost minimaal 40% dient te zijn indien:

-> de hoeveelheid biologische drijfmest + plantaardige hulpmeststoffen kleiner is dan 45 kg N/ha

-> of indien meer dan 80% groenbemesters in de winter op het land staat, in het voorjaar wordt onder gewerkt en de drijfmest wordt uit gereden.

Motivatie

Het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst met een biologische boer uit de regio kan in sommige situaties en onder de gestelde voorwaarden in het handboek beter zijn dan het inkopen van vaste Demeter mest van ver weg (of als deze niet verkrijgbaar is).

Voorstellen aanpassing Voorwaarden handboek Fruittelers

1. Voorwaarden Tabel 4. Boomgaarden max. hoeveelheden stikstof en fosfor toegediend uit commerciële organische meststoffen: 20% (Voorstel: berekend over het gemiddelde van 3 jaar).

Motivatie

Dit is een Nederlandse norm die al strenger is dan BFDI en het ene jaar is er meer nodig dan het andere jaar. Volgens de telers helpt het enorm als de 20% over een gemiddelde van 3 jaar wordt gehanteerd.

2. Gebruik sporenelementen

Huidige norm Bijlage 4. Ad 3 Ontheffing op basis van aangetoonde tekorten middels een bodem- en/of bladanalyse aan de DLC.

Voorstel sporenelementen en gebruik zwavel

Boeren hoeven geen ontheffing meer aan te vragen, maar moeten bij de audit aanneembaar maken dat er een behoefte is aan bemesting met sporenelementen als ze ze hebben toegepast:

1. Door een bodemanalyse.
2. Of een aantoonbaar tekort (bijvoorbeeld foto's van blad).
3. Of een advies van een voorlichter.

Tevens dient er een registratie te worden bijgehouden van de gebruikte middelen en zij dienen te zorgen voor een duidelijke registratie en administratie.

Minimaal 1x per jaar wordt een overzicht van het gebruik gedeeld met Stichting Demeter.

Reacties zijn altijd welkom. Voor meer informatie vragen en/of opmerkingen graag contact opnemen met landbouw@stichtingdemeter.nl of rene@stichtingdemeter.nl

Pfas en eieren

Mede door berichtgeving in de media n.a.v. waarschuwingen vanuit de Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) om op te passen met de consumptie van eieren van hobbykippen, komen er ook bij ons vragen binnen over de veiligheid van Demeter eieren. Onderstaande tekst staat bij ons onder het kopje FAQ op onze website. Helaas is voor de eieren van hobbykippen nog weinig te zeggen, er zijn ook grote gebiedsverschillen qua belasting met Pfas. We zijn in contact met het Louis Bolk Instituut over mogelijkheden voor verder onderzoek.

Er zijn in Nederland vijf Demeter gecertificeerde boeren met meer dan duizend leghennen. Deze vijf boeren leveren aan pakstation De Grote Kamp die deze producten verpakt en doorverkoopt aan de Nederlandse natuurvoedingswinkels onder de merken Groengilde en Odin/Gimsel. Het pakstation van de Grote Kamp wordt door de NVWA onderzocht volgens het nationaal plan residuen. Ook worden deze eieren regelmatig getest door Wageningen (WFSR) in opdracht van de Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Deze eieren bevatten concentraties PFAS die ruim binnen de veiligheidsnorm blijven.

Het laboratorium van het pakstation is inmiddels ook geaccrediteerd voor PFAS onderzoek en vanaf 1 februari zullen deze eieren ook in opdracht van de Grote Kamp zelf worden onderzocht op PFAS.

Tevens gaan we de situatie van onze boeren met een beperkt aantal kippen (<250), veelal hobbykippen de komende tijd verder onderzoeken.

Voor vragen of opmerkingen kunt u terecht bij rene@stichtingdemeter.nl

Social media actie bij bezoekboerderijen

Om de zichtbaarheid van het Demeter keurmerk te verhogen gaan we klanten van bio speciaalzaken uitdagen om hun favoriete biodynamische boerderij op social media te promoten. Daarvoor willen we hen uitnodigen om bij biodynamische boerderijen langs te gaan en in beeld te brengen wat ze inspirerend vinden.

De actie loopt van mei tot half oktober. Op de website kunnen we eventueel verwijzen naar bepaalde dagen en tijdstippen waarop de locaties te bezoeken zijn. Alle boerderijen die meedoen krijgen een Demeter promotiepakket.

Wil jij jouw boerderij ook open stellen voor deze actie, stuur dan een mail naar christianne@biofoodie.nl

Tweede Kamer en de Wet Dieren

Dezer dagen beslist de Tweede Kamer over de Wet Dieren. Wordt er echt een concrete stap gezet richting een dierwaardige veehouderij? Ter voorbereiding organiseerde de Tweede Kamer op 29 februari een ronde tafelgesprek waar wij vanuit Demeter ook onze visie konden geven ten gehore van alle landbouwwoordvoerders uit de Tweede Kamer. Kort samengevat hebben we uiteengezet dat een dierwaardige veehouderij mogelijk is en al bestaat, dat het huidige systeem van de intensieve veehouderij maatschappelijk onhoudbaar is

en dat we van de overheid mogen verlangen dat ze met een duidelijk tijdspad naar een grondgebonden en dierwaardige veehouderij beweegt.

De presentaties tijdens de Ronde tafel en ons statement voor de Kamerleden is [hier](#) terug te luisteren vanaf 1.41.00. Via deze website is ook ons ingestuurde positon paper over de dierhouderij te vinden.

Lidmaatschap BD vereniging

Nieuwe licentiehouders van het Demeter keurmerk krijgen een jaar lang een gratis BD vereniging lidmaatschap cadeau van Stichting Demeter en daarmee o.a. het kwartaalblad Dynamisch perspectief toegestuurd. Het Demeter keurmerk is voortgekomen uit het gedachtegoed van de biodynamische landbouwbeweging. U kunt na dat jaar aangeven aan de

BD vereniging of u lid wilt blijven of niet, anders loopt het automatisch op uw eigen naam door en wordt er verenigingscontributie gevraagd. Houd het dus goed in de gaten als u geen lid meer wilt blijven Geef dat dan door aan leden@bdvereniging.nl

Preparatengroepen in Nederland en Vlaanderen

Op zoek om u aan te sluiten bij een groep die preparaten maakt? Op de site van de BD vereniging vind u een [overzicht](#) van de bestaande groepen in Nederland en Vlaanderen.

Jubileumlogo op Demeter producten

Binnenkort prijkt op zuivel van Ommelanden een label met ons jubileumlogo met aan de binnenkant een mooie wervende tekst: 'De meest vooruitstrevende, innovatieve, circulaire, regeneratieve en leuke vorm van landbouw bestaat al 100 jaar!'

Richting onze Demeter weken (40 en 41) in de biologische winkels (maar het kan natuurlijk het hele jaar) zou het geweldig zijn als meer bedrijven het mooie voorbeeld van Ommelanden volgen en de trots op ons keurmerk zichtbaar maakt in de winkels.

Gratis spandoek?

Belangstelling voor dit spandoek op uw akker of op het erf? Demeter is internationaal en in ons land actief in de lobby voor een gentech vrije landbouw. Om dit zichtbaar te maken zijn we graag bereid spandoeken te sponsoren met ook ons Demeter keurmerk erbij gedrukt. Heeft u interesse, graag een mail naar info@stichtingdemeter.nl o.v.v. gentech spandoek.

Demeter promotie materiaal

Klik [hier](#) voor een overzicht van al ons promotie materiaal. Demeter promotie materiaal bestelt u [hier](#) Link naar alle Duitse [promotie materialen](#) Maak [zelf](#) uw Demeter promotie materiaal

Mutaties

Nieuwe Licentiehouders Landbouw

- Akkerrijk, akkerbouw bedrijf in Flevoland

Nieuwe aspirant Licentiehouders Landbouw

- Maarten den Herder, melkveehouderij
- Het Nieuwe Erf, pluimveebedrijf met akkerbouw

Nieuwe Licentiehouders Handel & Verwerking

- TOFF BV, handel in groenten en fruit
- Marma bv, groothandel in Vlaanderen

Nieuwe Demeter Producten

- Kaas, Kaas met kruiden alle leeftijden van **Craft Dairy VOF**
- Kasgroenten van **Harvest House BV**
- Appel-rode biet-gember sap van **Odin Groothandel BV**

Opzeggingen/wijzigingen Demeter Verwerkers

- Bio World
- Siguridna

Opzeggingen/wijzigingen Demeter Landbouw

- Fruitful per 1 april
- De Klompenhoeve

Facebook

Instagram

Website

Deze e-mail is verstuurd aan info@stichtingdemeter.nl.
Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).
U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).
Voor een goede ontvangst voegt u info@stichtingdemeter.nl toe aan uw adresboek.